

УДК 371

*Артеменко К. О., курсант**Науковий керівник: Савченко О. А., голова циклової комісії української та іноземної мов, викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист**Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук, Україна*

БІНАРНІ ЗАНЯТТЯ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)» У ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Логіка навчального процесу передбачає природний процес виникнення міжпредметних зв'язків, що формують цілісне та структуроване світосприйняття у курсантів. Оцінивши та просинтезувавши наявні диференційовані знання, стимулювання аналітико-синтетичної діяльності курсантів стає можливим. У результаті, формується навичка застосування знань до іншої галузі, вміння їх аналізувати і порівнювати у різних перспективах складних процесів або явищ об'єктивної дійсності [1].

Умовою розвитку пізнавальної діяльності курсантів є міжпредметна інтеграція, яка трансмітує потенційно важливу інформацію для використання у професії. «Українська мова (за професійним спрямуванням)» як навчальна дисципліна пов'язана практично з усіма навчальними дисциплінами. Таким чином, необхідність володіння українською мовою (професійного спрямування) в авіаційному закладі є передумовою підвищеного інтересу не тільки до вищезазначеного предмету, але і до всіх інших.

Одним із шляхів до ретенції та поглиблення інтересу у вивченні української мови (за професійним спрямуванням) в авіаційному навчальному закладі є рання спеціалізація навчальної мовленнєвої діяльності. Вивчення професійних дисциплін як "Повітряна навігація", "Льотна експлуатація повітряних суден", "Конструкція вертольота", "Конструкція двигуна", "Безпека польотів" сприяють створенню природній професійній мовній культурі.

Іншим шляхом розвитку ранній спеціалізації навчальної діяльності є оволодіння вміння читати курсантами-пілотами всеохоплюючу літературу зі спеціальності на I-II курсах вивчення української мови (за професійним спрямуванням).

Підготовка до проведення інтегрованих бінарних занять полягає у з'ясуванні викладачем обсягу знань, що мають отримати курсанти для розв'язання поставленого завдання і стимулювання ними виникненню узагальнень після його виконання. Важливо визначити, який матеріал є доцільним до використання і як його доповнити знаннями, набутими на заняттях інших предметів. Синтезування викладачем міжпредметних зв'язків та наявність відповідних знань курсантів з них викладачем є передумовою для цілісного засвоєння міждисциплінарного матеріалу, відповідно до їх важливості.

Розроблення матеріальної навчально-методичної бази має стимулювати плідну співпрацю викладачів української мови (за професійним спрямуванням) та колег з профільюючих циклових комісій, Таким чином, викликаючи зацікавленість курсантами у вивченні української мови для підвищення професійної компетенції. Вибір та організація навчального матеріалу є надважливими для формування мовної бази. Це є передумовою для успішного читання та сприйняття фахової літератури, а також формування навичок у висловленні думок українською мовою. Реалізацією цієї умови є ідентифікування викладачами української мови (за професійним спрямуванням) разом зі спеціалістами профільюючих циклових комісій базових дисциплін для вивчення фахових предметів у подальшому [2].

Критерієм для відбору навчального матеріалу є професійні знання курсантів. У разі його нехтуванням, невідповідність рівня інформаційного меседжу до рівня компетенції курсанта у галузі рідної мови перешкоджатиме розумінню матеріалу. Як наслідок, інтерес до читання фахової україномовної літератури може зникнути, створюючи негативне ставлення до вивчення української мови (за професійним спрямуванням) в цілому. У співпраці з викладачами профільюючих циклових комісій знання курсантів із фаху були оцінені, а також визначені найактуальніші проблеми у процесі підготовки до спеціальності. Як результат, тематичні цикли системно пов'язаних навчальних матеріалів українською мовою були складені з урахуванням рівню спеціальної підготовки курсанта.

Якісне засвоєння курсантами матеріалу потребує інтеграції у навчальний процес курсанта професійно спрямованих текстів із самого початку. Курсант усвідомлює надважливість знань майбутнього фаху у налаштуванні до реальних професійних умов. Крім того, він задовольняє пізнавальні та особистісні потреби у навчальному процесі. Таким чином, за допомогою навчального процесу, курсант отримує усвідомленість про необхідність та вектори подальшого саморозвитку як у професії, так і для життя[3].

Отже, інтеграція бінарних занять у навчальний процес сприяє якісній взаємодії та діалогу між викладачами та курсантами. Як наслідок, усвідомлена та плідна навчальна діяльність продукують уявлення про професійну модель спеціаліста. Необхідність розгляду міждисциплінарних зв'язки як системи допомагає виявити важливість і роль кожної дисципліни, її змісту, засобів, організаційних форм і методів навчання, засобів контролю тощо.

Список літератури

1. Бандура О. М. Міжпредметні зв'язки у процесі вивчення української літератури : посібник для викладачів. К.: Укр. шк. 2010. 19 с.
2. Лобур М. С. Із досвіду вирішення міжпредметних зв'язків на сучасному етапі при підготовці молодших спеціалістів. *Нові технології навчання*: наук.-метод. зб. 2014. Вип. 31. С. 216–218.
3. Савченко О.Я. Дидактичні особливості інтегрованих уроків. *Початкова школа*. К.: Генеза. 2012. Вип. 1. С. 4.